

การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลนิติจิตเวช

นางเบญจวรรณ สามสาลี ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลนิติจิตเวชในประเด็นการประเมินความสามารถของบุคคลในการดำเนินชีวิตประจำวัน ความสามารถในการต่อสู้คดี และภาวะอันตรายต่อสังคมของผู้ป่วยนิติจิตเวชโดยอาศัยแนวคิดมาตรฐานบริการการพยาบาลและผดุงครรภ์ระดับทุติยภูมิและระดับตติยภูมิ ของสำนักการพยาบาล พ.ศ. 2548 และแนวคิดกระบวนการพยาบาล ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลนิติจิตเวชพร้อมทั้งได้นำเทคนิคเดลฟายมาใช้ในการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาร่างมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลนิติจิตเวชในขั้นตอนการหาความตรงของเนื้อหามาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยนิติจิตเวช กำหนดผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 13 ท่าน ในขั้นตอนการนำมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลนิติจิตเวชไปทดลองใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ และโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ หน่วยงานละ 20 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 60 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 พยาบาลวิชาชีพที่กำลังปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยนิติจิตเวช จำนวน 30 คน และ กลุ่มที่ 2 พยาบาลวิชาชีพที่กำลังปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยจิตเวช จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ร้อยละของกรปฏิบัติการปฏิบัตกิจกรรมตามมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลนิติจิตเวชของกลุ่มตัวอย่างที่นำร่างมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยนิติจิตเวชฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ในผู้ป่วยนิติจิตเวช และทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบสอบถามการปฏิบัติการปฏิบัตกิจกรรมตามมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลนิติจิตเวชที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

ผลการวิจัย ได้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยนิติจิตเวช ประกอบด้วย 3 มาตรฐานหลัก ได้แก่ 1) มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลนิติจิตเวชด้านการประเมินความสามารถของบุคคลในการดำเนินชีวิตประจำวันทางแพ่งและพาณิชย์ ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย จำนวน 8 มาตรฐาน 2) มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลนิติจิตเวชด้านการประเมินความสามารถของบุคคลในการต่อสู้คดีทางอาญา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย จำนวน 9 มาตรฐาน และ 3) มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลนิติจิตเวชด้านการประเมินภาวะอันตรายและความปลอดภัยต่อสังคม ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย จำนวน 9 มาตรฐาน โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่กำลังปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยนิติจิตเวชมีคะแนนเฉลี่ยทั้งกิจกรรมการพยาบาลและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นสูงกว่ากลุ่มที่กำลังปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยจิตเวชอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลนิติจิตเวชฉบับนี้เป็นมาตรฐานที่มีความตรง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อดูแลผู้ป่วยนิติจิตเวชได้จริง

คำสำคัญ: มาตรฐานการปฏิบัตินิติจิตเวชการพยาบาล

The standard of forensic psychiatric nursing

Abstract

This research is aimed to improve the standard of forensic psychiatric nursing care in terms of mentally disordered offender's competency and dangerousness towards the community. The study is based on the framework of secondary and tertiary Standard of Nursing and Midwifery Service Organization 2005 together with review of the literatures relating to forensic psychiatric nursing. The Delphi Technique was utilized in this study to gather experts' opinion towards developing the standard of forensic psychiatric nursing service in terms of nursing service standard matching. Regarding the number of experts, thirteen experts were invited to validate the content of the forensic psychiatric nursing standards of practice. The sample consisted of 60 staff nurses, 20 each from GalyaRajanagarindra Institute, SongkhlaRajanagarindra Psychiatric Hospital, and KhonkaenRajanagarindra Psychiatric Hospital. Purposive sampling technique was used among 1) 30 staff nurses who are working in forensic psychiatric services, and 2) 30 staff nurses who are working in psychiatric services.

The different mean percentages of working routine according to the standard of forensic psychiatric nursing service between two groups of participants were analyzed. The findings showed standardized forensic psychiatric nursing service which included 1) The standard of forensic psychiatric nursing service according to Civil and Commercial Code with 8 sub-standards, 2) The standard of forensic psychiatric nursing service according to Criminal Code with 9 sub-standards, and 3) The standard of forensic psychiatric nursing service in terms of risk assessment and social safety with 9 sub-standards. Staff nurses who are working in forensic psychiatric services had the mean scores of the standard of forensic psychiatric nursing service higher than the mean scores of staff nurses who are working in psychiatric services ($p < .01$).

The standard of forensic psychiatric nursing service is valid and can be implemented for forensic psychiatric patient care.

Keywords: Standard of practice Forensic psychiatry Nursing

ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจผู้ดูแลหลักในการจัดการพฤติกรรมรุนแรง
ของผู้ป่วยโรคจิตเภท

นางบุญนำ เล้าโสภากิริมย์ ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนหลังการทดลอง และติดตาม 1 เดือน เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจผู้ดูแลหลักในการจัดการพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยโรคจิตเภทก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลหลักผู้ป่วยโรคจิตเภทที่มีพฤติกรรมรุนแรงมารับบริการที่งานพยาบาลผู้ป่วยนอก สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ ระหว่างเดือน ตุลาคม-พฤศจิกายน 2558 มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ทดลองคือ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจผู้ดูแลหลักในการจัดการพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยโรคจิตเภท และเครื่องมือวัดผลคือ แบบสอบถามการรับรู้พลังอำนาจของผู้ดูแลหลักในการจัดการพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยโรคจิตเภท หาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic analysis) ทดสอบค่าที (Paired-t-test)

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการรับรู้พลังอำนาจของผู้ดูแลหลักก่อนและหลังได้รับโปรแกรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งระยะหลังเสร็จสิ้นโปรแกรมทันทีและหลังติดตามผล 1 เดือน

($p \leq .01$)

ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจช่วยให้ผู้ดูแลหลักในการจัดการผู้ป่วยโรคจิตเภทที่มีพฤติกรรมรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจผู้ดูแลหลัก ผู้ป่วยโรคจิตเภท พฤติกรรมรุนแรง

The effectiveness of Main Caregiver 's Empowerment Program in managing violent behaviors of schizophrenic patients.

Abstract

The study was a quasi-experimental research one group pre-post test design and one month follow-up. The objective to evaluate the effectiveness of Main Caregiver 's Empowerment Program in managing violent behaviors of schizophrenic patients before and after trial study. The purposive sampling was used to select 25 caregivers of schizophrenic patients with violent behavior at Out Patients Department Galyarajanagarindra institute during October-November 2015. The research instrument consisted of 1) the Caregiver's Empowerment Program, and 2) the Perceived Empowerment of Caregivers Questionnaires. The reliability was 0.96. The data were analyzed using descriptive statistics and Paired t-test.

It was found that the scores of the perceived empowerment of caregiver in managing violent behaviors of schizophrenic diseases patients were significantly different between before and after the experiment at the level .01 and at one month follow-up period ($p \leq .01$).

The result of this study indicated that the Caregiver's Empowerment Program effects to caregivers in managing violent behavior of schizophrenic diseases patients.

Keywords : Caregiver's Empowerment Program, Schizophrenic Patients, Violent Behavior.

ผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551

นางสาวภาวิณี บุตรแสน ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 เพื่อพิทักษ์สิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ป่วยจิตเวชให้สามารถเข้าถึงบริการและเพิ่มประสิทธิภาพทรัพยากรด้านสุขภาพจิตโดยพระราชบัญญัติสุขภาพจิตประกาศใช้เมื่อ พ.ศ.2551 การวิจัยผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 เป็นการศึกษาประเมินผล โดยมีวัตถุประสงค์ 6 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์การปฏิบัติและประเมินผลการบังคับใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ.2551 2) เพื่อศึกษาการรับรู้ของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 3) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 4) เพื่อศึกษาถึงปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 5) เพื่อศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลของการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 และ 6) เพื่อศึกษาคุณลักษณะทางประชากรและสังคม คุณลักษณะทางคลินิกและกระบวนการเข้าถึงบริการของผู้ป่วยที่ส่งรักษาตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน คือเป็นการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณเป็นการวิจัยแบบสำรวจ เพื่อค้นหาข้อมูลในแนวกว้างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 จำนวน 2 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มแรกเวชระเบียนผู้ป่วยที่ส่งรักษาตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 ในปีงบประมาณ 2557 จำนวน 380 เวชระเบียนและกลุ่มที่สอง ผู้ปฏิบัติงานหลักด้านการบังคับใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 ได้แก่ แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์และนักอภิบาลบำบัดนักกิจกรรมบำบัด การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการสืบค้นข้อมูลในแนวลึก เพื่อตอบคำถามและอธิบายข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามที่มีข้อความปลายเปิดจากผู้ปฏิบัติงานหลักด้านการบังคับใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 จำนวนทั้งหมด 488 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานหลักด้านการบังคับใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 อยู่ในระดับสูงทั้งในด้านปัจจัยนำ ด้านกระบวนการและด้านผลลัพธ์

2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 พบว่า 1. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานมีความพร้อมในการปฏิบัติงานโดยมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 อยู่ในระดับดีมาก และ 2. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 ในด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดแคลนบุคลากร บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายยังขาดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องส่งผลกระทบต่อการทำงานตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง ไม่ชัดเจนสถานที่/อุปกรณ์ขาดแคลนไม่เพียงพอไม่มีที่รองรับผู้ป่วยหลังการจำหน่ายหรือมีไม่เพียงพอการบริหารจัดการความเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน

4. แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 การจัดอบรม/ประชุมชี้แจง/ประชาสัมพันธ์จัดทำสื่อเทคโนโลยีกรณีเกิดติดตามการดำเนินงานและการบูรณาการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. ปัญหาหรืออุปสรรคของพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 ทั้งในด้านกฎหมาย ประกาศระเบียบและแบบรายงานต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 พบประเด็นปัญหา คือ ความไม่เข้าใจเกี่ยวกับคำว่า ภาวะอันตรายและความจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษาในข้อกำหนดของกฎหมาย ไม่ได้มีการดำเนินงานตามประกาศระเบียบและแบบรายงานต่างๆ ของกฎหมายที่ได้กำหนดไว้

An evaluation of the Implementation of the Mental Health Act, 2008 in Thailand.

Abstract

The Mental Health Act is essential for protectively the right and dignity of persons the mental disorders, and for developing accessible and effective mental source. The Mental Health Act in Thailand was proclaimed in 2008. This research assesses the implementation of the Mental Health Act, 2008. The objective was to study: (1) to study perception of the officers regarding the Act. (2) to study, analyze, and assess key factors contributing to the success of the implementation of the Mental Health Act, 2008. (3) to study the problems and obstacles in carrying out the provision of the Mental Health Act, 2008.

The research utilized mixed method, namely both qualitative and quantitative approaches. The quantitative research used a survey to investigated broad information from two sample groups as follows: 1) Using a retrospective chart review methodology and 2) mental health professional. The analysis was presented in percentage and average.

The qualitative research consisted of open-end questionnaires, the aims of which were to provide an in-depth. Content analysis was used to analysis the data gained from these sample groups.

The finding from the research can be summarized as follows:

1. Satisfaction of operational officials was high in terms of input factor, process, and outcomes.
2. Key factors contributing to the success of the Act: The research found that: 1. operational officials were well-prepared and relatively well-equipped with knowledge and understanding on Act. The degree of contentment and willingness in the undertaking of their work was high. The officials also had positive attitudes towards the Act.
3. Problems and obstacles in implementation of the Act: 1) input factor: it was found the most critical problem was limited capability, 2) the process in the implementation as stipulated in the Act: promotion about implementation of the Act was low.
 1. Misunderstanding of the role of dangerousness in the civil commitment.
 2. Misconception is the dangerousness.
 3. Lack of the support service.